

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/46/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6716209210
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6716209210.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Jany Haluškovovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v právnej veci starostlivosti o maloletého B. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov U. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., U. XX a P. P. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., T. Q. XXXX/XX, zastúpenej Mgr. Janou Dvorščikovou, advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie v Lieskovci, Osloboditeľov 2613/61, o návrhu otca na zmenu úpravy styku s maloletým dieťaťom, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Zvolen, č.k. 5P/271/2016 - 229 zo dňa 26.06.2018 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 5P/271/2016 - 243 zo dňa 26.06.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok a dopĺňací rozsudok súdu prvej inštancie **zrušuje** a vec **mu vracia** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom (č.k. 5P/271/2016 - 229) súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Zvolen č.k. 10P/3/2015-152 zo dňa 25.01.2016 vo výroku o styku otca s maloletým dieťaťom.
2. Dňa 26.06.2018 dopĺňacím rozsudkom (č.k. 5P/271/2016 - 243) návrh otca v prevyšujúcej časti zamietol .
3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie a následne aj proti dopĺňaciemu rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec.
4. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte len „C.m.p.“), bez nariadenia pojednávania § 385 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „C.s.p.“), odvolaním napadnuté rozhodnutia okresného súdu v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ C.s.p. zrušil a v zmysle § 391 ods. 1 C.s.p. vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie z nasledovných dôvodov:
5. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.
6. Odvolací súd dospel k záveru, že procesný postup okresného súdu v prejednávanej veci nebol správny. Podľa § 212 C.s.p. súd vo veci samej rozhoduje rozsudkom, a to v zásade vždy o celej prejednávanej veci. V prípade, že z akéhokoľvek dôvodu opomenie súd rozhodnúť o celej prejednávanej veci, má možnosť tento nedostatok odstrániť formou dopĺňacieho rozsudku za podmienok, uvedených v § 225 C.s.p.. Dopĺňacím rozsudkom možno rozhodnúť len o tej časti predmetu konania, o ktorej súd v rozsudku, vydanom v zmysle § 212 C.s.p. nerozhodol.

6.1 Civilný sporový poriadok v § 219 ustanovuje, že súd vyhlasuje rozsudok vždy verejne v mene Slovenskej republiky, pritom uvedie výrok rozsudku spolu s odôvodnením, poučením o odvolaní a o možnosti exekúcie, spravidla hneď po skončení pojednávania, ktoré vyhláseniu predchádzalo; ak to nie je možné, súd na vyhlásenie rozsudku odročí pojednávanie najdlhšie na 30 dní; v takom prípade doručí rozsudok prítomným stranám na pojednávaní, na ktorom bol rozsudok vyhlásený; neprítomným stranám ho odošle najneskôr do troch dní; ustanovenia o odročení pojednávania sa v tomto prípade nepoužijú. Vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením; ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami. Len čo súd vyhlási rozsudok, je ním viazaný.

6.2 Ak nerozhodol súd v rozsudku o niektorej časti predmetu konania alebo o predbežnej vykonateľnosti, môže strana do 15 dní od doručenia rozsudku navrhnúť jeho doplnenie. Súd môže rozsudok, ktorý nenadobudol právoplatnosť, doplniť aj bez návrhu. Doplnenie urobí súd dopĺňacím rozsudkom, na ktorý sa primerane použijú ustanovenia o rozsudku. Ak súd nevyhovie návrhu strany na doplnenie rozsudku, návrh zamietne. Návrh na doplnenie sa netýka právoplatnosti ani vykonateľnosti výrokov pôvodného rozsudku (§ 225 C.s.p.).

7. Z uvedeného vyplýva, že súd je povinný rozsudok vyhlásiť vždy verejne a v mene Slovenskej republiky, a to aj v prípade, ak na prejednanie veci samej nenariadil pojednávanie (napr. podľa § 177 ods. 2, § 273, § 284, § 297, § 304, § 314, § 322 C.s.p.), a aj v prípade, ak súd vylúčil verejnosť podľa § 176 C.s.p.. Verejnosť konania patrí k ústavným procesným zárukám práva na súdnu a inú právnu ochranu. Princíp verejnosti však nie je absolútnym (verejnosť možno výnimočne vylúčiť v prípadoch ustanovených zákonom - porovnaj čl. 48 ods. 2 druhá veta ústavy); výnimky z tohto princípu sa ale vzťahujú na súdne pojednávanie (prerokovanie), nie však na vyhlásenie rozsudku. Povinnosť verejného vyhlásenia rozsudku je bezvýnimočná. Verejné vyhlásenie rozsudku súvisí s povinnosťou všeobecného súdu upovedomiť o tom účastníkov konania. Účastník konania má právo byť prítomný na vyhlásení rozsudku súdu a len on sám môže rozhodnúť, či sa tohto zasadnutia zúčastní alebo nezúčastní (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20.10.2009, sp.zn. 6 Cdo 70/2010). Najvyšší súd v uznesení z 13.10.2009 sp. zn. 5 Cdo 120/2009 uviedol, že „verejné vyhlásenie rozsudku nie je len formálny a samoúčelný úkon. Jeho podstata má zásadný význam a spája sa s viacerými procesnoprávnymi dôsledkami. Vyhlásením rozsudku konanie nekončí a ešte aj pri verejnom vyhlasovaní majú účastníci konania procesné práva a povinnosti. Ide tu o úkon súdu, ktorý je z hľadiska vecného, časového, miestneho a personálneho neopakovateľný a nezameniteľný s iným úkonom súdu. Z hľadiska vecného ide o to, že pri verejnom vyhlásení rozsudku má účastník, ak boli dodržané podmienky oznámenia vyhlásenia tohto rozsudku, možnosť uplatniť procesné práva, smerujúce k ochrane pred tajnou justíciou, vymykajúcou sa kontrole verejnosti, a tiež práva, zabezpečujúce účastníkovi možnosť kontroly súdu. Obsahom procesného oprávnenia účastníka pri kontrole súdu, vyhlasujúceho rozsudok, je predovšetkým jeho oprávnenie preveriť, či bol rozsudok v jeho veci vôbec vyhlásený (to má význam z hľadiska účastníckovej vedomosti, či je súd rozsudkom viazaný, a ak áno, akým rozsudkom - akými konkrétnymi výrokmi - je viazaný)“.

8. Nesprávny procesný postup súdu, priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorým sa účastníkovi konania, resp. strane sporu znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu procesný predpis priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov, je odňatím možnosti účastníka konať pred súdom. Predmetnému postupu súdu sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ skutočnosť, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Zákon v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom bližšie nešpecifikuje; pod odňatím možnosti konať pred súdom je však potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu konkrétnych procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Civilným sporovým poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov, ktoré by inak mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený. Vždy musí o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv (napríklad môže ísť o právo predniesť alebo doplniť svoje návrhy, zúčastniť sa pojednávania, vyjadrovať sa k veci, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu i k právnej stránke veci, právo podávať opravné prostriedky). Odňatie možnosti konať pred súdom nezakladá samo tvrdenie

účastníka o existencii tejto procesnej vady; určujúcim je zistenie, že k vade tejto povahy skutočne došlo. Ak došlo k odňatiu možnosti účastníkom konať pred súdom, táto skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú odvolací súd napadnuté rozhodnutie zruší, pretože rozhodnutie, vydané v konaní postihnutom touto závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne (pozri napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1MCdo/6/2010 zo dňa 26.03.2012, sp.zn. 3Cdo/158/2012 zo dňa 14.11.2012, sp.zn. 4Cdo/108/2012 zo dňa 26.02.2013 alebo sp.zn. 5Cdo/286/2012 zo dňa 07.03.2013).

9. V prejednávanej veci súd prvej inštancie dňa 26.06.2018 na pojednávaní po ukončení dokazovania vyzval účastníkov podľa § 182 C.s.p., aby zhrnuli svoje návrhy, a vyhlásil rozsudok v mene Slovenskej republiky. Jeho písomné vyhotovenie je v súdnom spise zažurnalizované na čísle listu 229 až 241. Následne na čísle listu 243 až 244 je dopĺňací rozsudok zo dňa 26.06.2018, ktorým okresný súd doplnil svoj rozsudok o výrok o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti, keďže návrhu otca nevyhovel v celom rozsahu. Dopĺňaciemu rozsudku nepredchádza zápisnica o jeho vyhlásení pred účastníkmi, ani akýkoľvek záznam o tom, žeby okresný súd mienil dopĺňací rozsudok vyhlásiť, resp. vyhlásil verejne tak, ako mu to ukladá zákon.

10. Takýto postup okresného súdu predstavuje nesprávny procesný postup, znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, a vedie odvolací súd k zrušeniu rozsudku okresného súdu v celom rozsahu spolu s jeho dopĺňacím rozsudkom a ku jeho vráteniu na nové konanie a nové rozhodnutie.

11. V ďalšom konaní okresný súd po vrátení veci v súlade s procesnými predpismi vytýči termín pojednávania, v prípade potreby vykoná dokazovanie a vo veci rozhodne.

12. O trovách konania (aj odvolacieho) súd rozhoduje len na návrh (§ 57, § 58 C.m.p.); po zrušení rozhodnutia odvolacím súdom rozhodne okresný súd v novom rozhodnutí aj o trovách konania, a to i odvolacích.

13. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.
Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).